

MICHALOVI CHORVÁTHOVI

18. III. 1946

Podľa rozličných chýrov majú údajne ďalej vychodiť spisy T. J. Gašpara a J. C. Hronského, ktoré začali vychádzať za vojny. Do knižných zásielok pre Ameriku bez škrupulí zaradili dajakí málo mysliaci ľudia knihy Gašparove i Hronského. Je jasné, že takéto pokračovanie je nemožné. Ani v tejto situácii ani v budúcnosti nie je mysliteľné, aby sa vydávali a rozširovali knihy ľudí, ktorí sa tak ťažko prehrešili na našej národnej cti i na našich národných záujmoch. Daj láskave vyšetriť spomínané prípady ako aj podobné prípady iné. Som tej mienky, že najprv priateľsky by sme upozornili nakladateľov, ktorí takto pokračujú, lebo mám ten dojem, že tu hrá väčšmi úlohu prislovečná slovenská ľahostajná bezzásadovosť ako zlý úmysel. To isté sa týka rozširovania kníh takých autorov, ktorí boli v spojení s povoleným režimom (ich knihy v knižkupectvách atď.). I tu bude treba dôkladne premyslieť ako vo veci zakročiť. Vôbec by bolo potrebné preveriť našich spisovateľov. Daj taký impulz Umeleckej rade i Spolku — navrhni zásady pre preverovanie a sankcie. V nijakom prípade, myslím, nebude možné, aby knihy nepreverených alebo osôb, o ktorých už teraz vieme, že nebudú preverené, sa rozširovali alebo dokonca i dotlačovali.

2. Maršal Tito navštíví Bratislavu na ceste z Prahy do Belehradu, t. j. asi v stredu alebo vo štvrtok alebo v piatok. V jeho sprievode je i minister kultúry Ribar. Daj zistiť na juhosl. konzuláte jeho meno i názov jeho hodností a list, o ktorom sme hovorili, že by mal byť adresovaný Titovi, daj adresovať jemu. Tiež si myslím, že Ty budeš musieť odovzdať mu prípis a poprípade i zásielku kníh pre belehradskú univerzitu. Túto časť vsunieme do programu a Predsedníctvo Rady alebo Zboru Ti už oznámi, kedy a kde sa máš dostaviť.

3. Čítam, že vlastivedná knižnica SAVU vydá dielo dr. Bokesa Historický pohľad na slovenské národné povstanie a odboj Čechov a Slovákov v zahraničí. Daj zistiť, či videl niekto túto knihu. Zaráža ma totiž náročný titul Bokesovej práce, pričom viem, že Bokes nemôže vedieť o všetkom, čo okolo príprav na povstanie sa robilo a obávam sa, že pôjde o prácu nie dosť prenikavo vyčerpávajúcu všetky, menovite najzákladnejšie a najzásadnejšie momenty dejín v období 38—44. Daj sa informovať o celej veci a príležitostne mi daj vedieť o nej.

Povereník:
L. Novomeský

Spisy menovaných autorov nevyšli. Novomeského názor o nich — ani nie rok po porážke fašizmu — je, prirodzene, opodstatnený.

Maršal Josip Broz Tito (1892—1980), predseda Zväzu komunistov Juhoslávie a prezident SFRJ, navštívil Bratislavu v sprievode Vl. Clementisa 24. IV. 1946. O. i. prehovoril na manifestácii pred SND a stretol sa s delegáciou slovenských spisovateľov a novinárov.

PhDr. František Bokes (1906—1968), historik a publicista. Spomínané dielo nevyšlo.